

РЕШЕНИЕ

№ 6732

гр. С., 02.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20221110170959 по
описа за 2022 година

РЕШЕНИЕ

02.05.2023 г., гр. С.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично
заседание на шести април през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретар ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 70959/2022 г. по описа
на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от В. А. П. срещу ЗАД „ДБЖЗ“ АД, като се твърди, че на 03.06.2020 г., около 12:00 ч. била пострадала при ПТП в гр. С.. Поддържа, че била пътник в лек автомобил „Фолксваген Пасат“, рег. № СА РТ, който бил управляван от О. Х. В., като при движение по бул. „Ботевградско шосе“ в посока бул. „Околовръстен път“ към ул. „Витиня“, като на връзката със ул. „Северна скоростна тангента“, водачът загуби контрол върху автомобила, който в следствие на това се преобърнал. Навежда доводи, че виновен за ПТП-то бил водача на автомобила, като в следствие на ПТП-то била претърпяла множество травматични тежки увреждания – счупване на ляво рамо, счупване на дясна ключица, фактура на прешлен L2, като била приета по спешност в УМБАЛСМ „Пирогов“, като изпитвала силни болки и невъзможност за движение в областта на двете рамена и гръбначния стълб. Излага съображения във връзка с проведеното лечение, включително и с

извършени оперативни интервенции, като сочи, че бил определен строг постелен режим, освен това сочи, какви медикаменти били изписани и приемани. Инвокира подробни доводи, че в следствие на ПТП-то била претърпяла сериозно имуществени вреди в размер на 6420,00 лева, който се изразявали в разходи за закупуване на лекарствени продукти, консумативи, усилена храна, закупуване на медицински материали изделия във връзка с проведеното лечение, както и заплащането на транспорт, заплащането на медицински екип, болногледач и рехабилитатор, който са подробно посочени по пера и дати. Твърди, че към момента на ПТП-то гражданската отговорност на водача на лекия автомобил е била покрит застрахователен риск при ответника по застрахователна полица № BG/30/120000327908 с периода на застрахователно покритие от 27.01.2020 г. до 26.01.2021 г. Поддържа, че с оглед изложеното ответника следвало да покрие вредите, които били нанесени от водача – делинквент. Соци, че се дължи мораторна лихва от момента на сторяне на всяка разноска до момента на окончателното плащане. Исква ответника да бъде осъден да заплати претендираните суми, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на исковата молба, като е направен отвод за нередовност на исковата молба, тъй като не били предоставени данни за банкова сметка на ищеца. Твърди, че исковете са процесуално допустими, но неоснователни. Прави възражение за съпричиняване, тъй като пострадалото лице било извърши нарушение на правилото на чл. 137а ЗДвП. Соци, че не оспорва наличието на застрахователно правоотношение. Поддържа, че оспорва механизма на ПТП-то, като същият бил различен от изложения в исковата молба, в тази насока сочи, че било образувано досъдебно производство, което съставлявало основание за спиране на производството по чл. 229, ал. 1, т. 5 ГПК. Навежда доводи за липса на вина от страна на водача на лекия автомобил. Излага съображения, че оспорва твърдените имуществени вреди, за което излага подробни аргументи, като сочи, че и възстановителният период не бил доказан и бил по-кратък от твърдения. Твърди, че не дължи претендираната лихва, което обосновава от правна страна. Исква отхвърляне на предявения иск.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с първоначално обективно, кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 432 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Според режима на КЗ във фактическия състав на правната норма в чл. 432 КЗ, се урежда и гарантира правната възможност на увреденото лице да предяви пряк иск за обезщетяване на претърпените вреди срещу застрахователя, с когото делинквентът или отговорно за неговото противоправно деяние лице е сключило договор за застраховка „Гражданска отговорност“, обезпечаваща неговата деликтна отговорност. Фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща следните две групи предпоставки: 1) застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и 2) наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между делинквента и застрахователя – ответник.

Между страните не се спори, поради което с доклада по делото е обявено за безспорно на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК: 1) че е налице валидно застрахователно правоотношение по застрахователна полица № BG/30/120000327908 с периода на застрахователно покритие от 27.01.2020 г. до 26.01.2021 г.; 2) че на 03.06.2020 г., около 12:00 ч. ищцата била пострадала при ПТП в гр. С., като ищцата била пътник в лек автомобил „Фолксваген Пасат“, рег. № СА РТ, който бил управляван от О. Х. В.,

като при движение по бул. „Ботевградско шосе“ в посока бул. „Околовръстен път“ към ул. „Витиня“, като на връзката със ул. „Северна скоростна тангента“, водачът загуби контрол върху автомобила, който в следствие на това се преобърнал; 3) по повод на ПТП-то при ответника е образувана застрахователна преписка, но последният е отказал да заплати застрахователно обезщетение.

От Констативен протокол № К-243/03.06.2020 г. се установява, че механизма на ПТП-то е следния: на 03.06.2020 г., около 12:00 ч., лек автомобил „Фолксваген Пасат ЦЦ“, рег. № СА РТ се движи по бул. „Ботевградско шосе“, с посока от Околовръстен път към ул. „Витиня“ и на връзката със „Северна скоростна тангента“, превозното средство се обръща извън платното за движение.

Протоколът за ПТП по своята правна природа представлява официален свидетелстващ документ по смисъла на чл. 178 ГПК, ползващ се с обвързваща съда материална доказателствена сила относно обективизираните в него обстоятелства за датата, мястото, механизма на увреждането и причинените вреди на автомобилите. В този смисъл е и преобладаващата практика на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК – напр. **Решение № 24 от 10.03.2011 г. на ВКС по т. д. № 444/2010 г., I т. о., ТК**, в което се приема, че *„Протоколът за Пътно-транспортно произшествие, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК (чл. 143 ГПК (отм.). Официалният свидетелстващ документ има материална доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ...; Решение № 73 от 22.06.2012 г. на ВКС по т. д. № 423/2011 г., I т. о., ТК*, в което се приема, че *„Първият поставен въпрос е решен в противоречие със задължителна практика на ВКС. С Р № 24/10.03.2011 г. по т. д. № 444/2010 г. на I т. о. е прието, че протоколът за ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК. Официалният свидетелстващ документ има материална доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ.“*.

По делото са приети следните писмени доказателствени средства, които съдът кредитира:

- фактура № 7000035282/10.06.2020 г. за сумата от 2184,00 лева с отразено основание „анатомична дясна хук плака за ключица с брой 5 дупки с комплект винтове“, както и фискален бон към фактура за сумата по фактурата;

- фактура № 5000018888/08.06.2020 г. за сумата от 60,00 лева с отразено основание „доплащане медицинско изделие“, както и фискален бон към фактура за сумата по фактурата;

- фактура от 23.06.2020 г. с отразено основание „медицинско транспорт от с. Цръклево до гр. С. и с. Цръклево“ за сумата от 200,00 лева, както и фискален бон към фактура за сумата по фактурата;

- фактура № 0300599256/11.06.2020 г. за сумата от 800,00 лева с отразено основание „самостоятелна стая за денонощие“, както и фискален бон към фактура за сумата по фактурата;

- фактура от 12.06.2020 г. с отразено основание „медицинско транспорт до с. Цръклево“ за сумата от 100,00 лева, както и фискален бон към фактура за сумата по фактурата;

- фактура № 0300631852/23.02.2021 г. за сумата от 100,00 лева с отразено основание „самостоятелна стая за денонощие“, както и фискален бон към фактура за сумата по фактурата;

- фактура № 0300631851/23.02.2021 г. за сумата от 396,00 лева с отразено основание „избор на екип – средни оперативни процедури“, както и фискален бон към фактура за

сумата по фактурата.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свидетелите Райка Костова и О. В..

От казаното от св. Костова се установява, че тя е сестра на ищцата и знаела за ПТП в което сестра ѝ участвала. Инцидентът станал през м.06.2020 г., като сестра ѝ била получила наранявания и на двете ръце, като едната била оперирана в последствие. Била поставена метална пластина и някакви други неща, като ръката ѝ след това била в гипс. Също така имала много контузии и синини. Те били заплатили пластината в ръката. След това сестра ѝ пила антибиотици, като и инжекции за разреждане на кръвта, които ги нямало в България, поради което тя и ги била изписала и ги били донесли от Германия. Знаела за това със сигурност, тъй като свидетелят била похарчила 300,00 евро, а освен това може би била похарчила и около 400,00 лева. Установява, че тя била гледала сестра си през цялото време, тъй като не можела да се обслужва самостоятелно. Ищцата била при нея около 6-7 месеца, като свидетелят била взимала жена, за да ѝ помага, защото ходела на работа. Другата жена я хранела, помагала ѝ да ходи до тоалетна и да се обслужва. Свидетелства, че сестра ѝ трябвало да яде повече козе сирене и прясно сирена, а също така телешко месо. Не знае точно колко лично била дала, но може би около 1000,00 лева повече от обичайните средства за храна. Този хранителен режим бил продължил около 6 месеца, като през това време ходела и на рехабилитация, която била в размер на 100,00 лева на сеанс. Изяснява, че за храната им било казано от докторите и рехабилитатора, за да може сестра ѝ да се възстанови, а преди това се хранела нормално.

При разпита на св. В. се установява, че бил участвал в ПТП през 2020 г., като управлявал автомобил „Фолксваген Пасат“. Инцидентът станал на бул. „Ботевградско шосе“, на навлизане в гр. С.. Сочи, че спомените му не са много ясни. Помнел, че имало десен завой за качване на тангентата, като точно на мястото пътят бил в ужасно състояние, като към момента вече било асфалтирано. Свидетелства, че просто бил загубил контрол над автомобила, като помни едва след това, че се събудил по таван в дерето. Свидетелства, че в никой случай, не бил управлявал автомобила с превишена скорост и бил с колан. Сочи, че автомобилът се бил превъртял 5-6 пъти по таван и стъпил на колелетата. В колата пътувал заедно с В.. След това дошла полицията, като след като тръгнали да ги вадят, те им казали да не ги дърпат. Били дошли и две линейки, като свидетелят бил откаран в Исул, а В. била откарана в Пирогов. Сочи, че и двамата били с поставени колани, което според свидетелят им е спасило живота. Не помнел кога са им свалени коланите, тъй като гледал много да не мърда – имал кръв по ръката и главата, като още имал белези.

Настоящата съдебна инстанция приема показанията на св. Костова и св. В. за достоверни, тъй като, преценени по правилата на чл. 172 ГПК, са последователни, житейски и правно логични, като не се доказва свидетелите да са заинтересован от изхода на правния спор, предмет на делото. Въпреки наличието на противоречия в някои детайли, това не може да доведе до извод за противоречивост, нелогичност и непоследователност на показанията. Нещо повече, логично е с оглед изминалия период от време свидетелите, да си спомнят случая по-общо, допускайки неточности в някои детайли, които избледняват с времето, поради особеностите на човешката памет. Съществено е, че субективните им възприятия по отношение на правнорелевантните факти са формирани непосредствено и не са взаимноизключващи се, включително свидетелите ги потвърждават, под страх от наказателна отговорност. Необходимо е да се изясни, че с оглед непосредственото формиране на субективните възприятия е нормално св. В. да описва някои детайли по различен начин, доколкото последният е пряк участник в ПТП-то, като следва да се вземе предвид и състоянието му в следствие на самото ПТП-то, доколкото самият свидетел добросъвестно съобщава, че именно с оглед него няма много ясни спомени. На следващо място въпреки, че свидетелят Костова е сестра на ищцата, това не изключва изначално

възможността ѝ да дава показания, които да са достоверни. Това е само индиция за съда, за да при преценката на свидетелските показания по реда на чл. 172 ГПК да подходи със завишена доза критичност към казаното от свидетеля. В случая показанията на св. Костова са последователни и логични, като по делото няма дори индиции, че свидетелят е недобросъвестен и изопачава обстоятелства за които съобщава. Нещо повече, правно и житейски логично е именно лица от най-близкия семеен кръг на пострадалото лице да могат да съобщят релевантни обстоятелства във връзка с тяхното състояние, проведеното лечение и т. н.

Прието и неоспорено е заключението на комплексна САТЕ и СМЕ. От медицинската част на заключението се изяснява, че ищцата в следствие на ПТП-то е получила – закрито, амелично, напълно счупване от компресионен тип на тялото на втори поясен прешлен с ветрално снишаване в дясно за сметка на каудалната субдискална ламела, и оформена ниско-степенна лявоконвексна сколиоза (изкривяване на гръбначен стълб на ляво), както и закрито разместено счупване на дясна ключица във външно-стрианната ѝ – към раменната става част, както и закрито счупване на големия туберкул (въртел – ставна изпъкналост) на раменната кост на лявата ръка. Изяснено е какво лечение е проведено на ищцата, вкл. оперативното такова, съответно какви са усложненията и предписанията, с които ищцата е изписана от болницата. Експертът е посочил, че по делото липсат данни за проведена рехабилитация по повод на травмите, за което не са представени документи, както и липсват рецептурни бланки за назначени конкретни медикаменти. Уточнено е, че медикаментите ползвани за пациента по време на болничния престой за лечение не се заплащат от последния, като изрично е посочено, че на пострадалото лице е била предписана домашна медикаментозна терапия за 22 дни, като такава е била необходима за обезболяване и превантиране на усложнения от тромбообразуване, но поради липсващи по делото данни не може да се направи извод какви лекарства са прилагани, в какви дози и количество, както и за какъв период от време, а освен това липсвали и фактури за подобни медикаменти, поради което не можело да се направи категоричен извод за единичната обща стойност. Вещото лице е посочило какви храни принципно е следвало да приема ищцата, за да се възстановява, като уточнено, че стойността на храните не е в компетентността на вещото лице, съответно диетата и количествата винаги са индивидуални за всяко лице, поради което не може да се направи извод за това каква допълнителна стойност за храна е трябвало да се заплати. Посочено е, че за оздравителния период, които според счупванията бил 1,5-2 месеца, съответно 2-2,5 месеца, доколкото по делото липсват доказателства за усложнения, ищцата е имала нужда от асистент за ежедневните ѝ нужди, предвид ограничените движения на ръцете и снагата. Вещото лице е посочило, че заплащането на медицинското изделие и имобилизиращи материали за лечението е било необходимо, но сочи, че от самата фактура не може да се направи извод точно какво е заплатено. Изрично е посочено, че на 11.06.2020 г. ищцата е била изписана от КОТ, като е възможно във връзка с лечението ѝ да се е наложило ползването на самостоятелна стая, която се заплащала допълнително. Но това с оглед данните за уврежданията ѝ и самото лечение не е било задължителна част от лечението и в медицинските документи по делото няма данни за подобно предписание. Отделно от това по делото не били приложени никакви доказателства за лечение на пострадалата към 23.02.2021 г., като фактурата от тази дата няма данни за това къде и как е провеждано лечение, поради което този разход не може да се приеме за необходим. Експертът изрично е уточнил, вкл. в о. с. з. от 06.04.2023 г., че е било необходимо заплащането на медицински транспорт, което е мотивирано с факта на проведеното лечение и последващото възстановяване, като превоза не можело да се извърши с нормален автомобил, предвид позата на тялото, докато при медицинския транспорт тялото било в легнало положение, освен това останалите счупвания – на ключицата и дясната ръка, не позволявали на ищцата да се фиксира в нормален автомобил. Тоест, медицинският транспорт превантирал усложнения. Експертът е посочил, че от медицинска гледна точка

избора на лекуващ лекар и терапевтичен подход е важен за лечението на пациента и без да е абсолютно необходим, може да повлияе на самото лечение. Посочено е, че този подход се е наложил в практиката в България, но при извършен избор пациента следвало да заплати. Изложени са принципно изводи на вещото лице, че при подобни травми са необходими физиотерапия и рехабилитация, което скъсявало срока за възстановяване и водело до избягване на усложнения в травмите, като броя сеанси и процедури при рехабилитатор били индивидуални за всяко лице, вкл. с оглед повлияването от пациента. Това водело и до извод, че е индивидуално и остойносттаването на труда, за което следвало да се представят документи.

От заключението в частта АТЕ се изяснява, че механизма на ПТП-то е следния: на 03.06.2020 г., около 12:00 ч., лек автомобил „Фолксваген Пасат ЦЦ“, рег. № СА РТ се движи по бул. „Ботевградско шосе“, с посока от Околовръстен път към ул. „Витиня“ и на връзката със „Северна скоростна тангента“, превозното средство се обръща извън платното за движение. Експертът е посочил, че на мястото на ПТП-то конкретната пътна обстановка е следната – бул. „Ботевградско шосе“ е съставен от три ленти в района на пътната връзка със „Северна скоростна тангента“, като трите ленти за движение са разделени помежду си с единична прекъсната линия. Булевардът е отделен от връзката с двойна непрекъсната линия, а самата връзка е съставена от две ленти за движение разделени помежду си с единична прекъсната линия. Вещото лице е уточнило, че към момента на настъпването на ПТП-то, лекият автомобил се е движел със скорост от 82,84 км./ч. Посочено е, че от техническа гледна точка и при преценка на доказателствата по делото може да се направи извод, че причината за ПТП-то е поведението на водача на лекия автомобил, който с избора на скоростта и органите на управление на превозното средство не е успял да се впише в кривата на десен завой, без да настъпил отклонение и напускане на платното за движение. Изяснено е, че след първоначалния удар в мантинелата в дясно, телата на пътниците са се придвижили напред и надясно, като при процесното ПТП, автомобилът в следващата фаза се е преобърнал през таван и при непоставени предпазни колани телата на пътниците биха се движели свободно и биха изпаднали от автомобила. Експертът подробно е обяснил функцията и действието на предпазните колани. С оглед механизма на ПТП-то и уточняването на движението на телата на пасажерите в автомобила е посочен механизма на настъпването на уврежданията на ищцата. Уточнено е, че с оглед данните за уврежданията и медицинските данни ищцата страда от т. нар. „синдром на предпазния колан“.

В открито съдебно заседание от 06.04.2023 г., вещото лице в частта СМЕ изяснява, че за фактурата за 60,00 лева не може да се направи извод, точно какво е платено, но вероятно са имобилизационни материали, тъй като практически много често се пускали такива фактури, тъй като материалите се ползвали в хода на лечението. Но изрично сочи, че не може да бъде сигурен, тъй като няма по-конкретни данни. Уточнено е, че ищцата е имала травми не само на горни крайници, но и на гръбначен стълб – на гръбначен прешлен, като след проведеното лечение се е нуждала от щадящи движения. На следващо място и двете вещи лице (поотделно) са посочили, че е възможно при инцидента с оглед установеното ищцата да е имала контакт с тавана на автомобила, след като се е преобърнал, като е възможно и много вероятно да се е предпазила с ръце, което обяснява и счупването на ключицата на раменната става.

Съдът, като извърши преценка на заключението на комплексната САТЕ и СМЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да я кредитира, тъй като е извършена обективно, компетентно и добросъвестно. Вещите лица са отговорили изчерпателно на поставените задачи, като по делото липсват доказателства, че експертите са заинтересовани от изхода на правния спор или са недобросъвестни.

С оглед гореизложеното, съдът намира, че изключителна вина за процесното ПТП има водачът на лекия автомобил „Фолксваген Пасат“, рег. № СА РТ, чието

поведение е било в противоречие с изискванията на правилото на чл. 20 ЗДвП, според което Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват. Водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. В тази насока трябва да се спомене и факта, че очевидно е налице и нарушение на изискванията на чл. 21, ал. 2 ЗДвП, според която разпоредба - когато стойността на скоростта, която не трябва да се надвишава, е различна от посочената в ал. 1, това се сигнализира с пътен знак. В случая се установява от заключението на комплексната САТЕ и СМЕ, че при разрешена скорост от 70 км./ч., водачът на автомобила е управлявал същият със скорост от 82,84 км./ч., което както сочи експертът е и една от причините от техническа гледна точка за настъпването на инцидента.

На следващо място настоящият съдебен състав, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намира следното:

Основният принцип при репарирането на имуществените вреди в българското гражданско право е за интегрално обезщетение на вредите. При имуществените вреди под формата на претърпени загуби, пропуснати ползи или сторянето на разноски, приложението на посочения принцип, изисква да се установи, че имуществени патримониум на едно лице е бил действително засегнат. Тоест, че е намалял активна на патримониума, увеличил се е пасива на патримониума, респ. са сторени разноски, или е пропуснато едно сигурно увеличаване на патримониума.

В случая, съдът намира, че безспорно по делото е установено, че ищцата е заплатила сумата от 2880,00 лева, представляващи сбор от сумите по фактура № 7000035282/10.06.2020 г. за сумата от 2184,00 лева с отразено основание „анатомична дясна хук плака за ключица с брой 5 дупки с комплект винтове“, фактура от 23.06.2020 г. с отразено основание „медицинско транспорт от с. Цръклево до гр. С. и с. Цръклево“ за сумата от 200,00 лева, по фактура от 12.06.2020 г. с отразено основание „медицинско транспорт до с. Цръклево“ за сумата от 100,00 лева и по фактура № 0300631851/23.02.2021 г. за сумата от 396,00 лева с отразено основание „избор на екип – средни оперативни процедури“. В случая така заплатени суми представляват имуществени вреди под формата на сторени разходи за лечение, които са действително заплатени от ищцата, което се установява от представените по делото и кредитирани от съда писмени доказателствени средства и се потвърждават, вкл. с оглед необходимостта от сторянето им – т.е. наличието на пряка причинно-следствена връзка от кредитираното заключение на комплексната САТЕ и СМЕ. В тази насока трябва да се посочи, че пострадалия има право да на избор на екип, така следва има право да избере да бъде лекуван и от лекар без да бъде хоспитализиран, респективно разноските които прави за това се намират в причинно-следствена връзка от увреждането и следва да се репарират. В случая безспорно е, че лечението е било сложно и относително скъпо – предвид и наличието на хирургична намеса с инвазивен характер. Що се отнася до избора на екип, то този разход не е прекомерен и с оглед на сложността на операцията и специализацията на лекарите, които трябва да я извършат. Пациентът е имал право на екип, който по най-добрия начин ще се справи с операцията и затова се е наложило

да заплати за този избор. Подобно лечение можеше да се извърши и в чужбина, но не е направено, като така са избегнати значително по-големи разходи. Затова съдът счита, че искът за имуществени вреди е установен по размер и следва да се уважи в посочения по-горе размер. Тук е уместно да се спомене, че изясненото е за пълнота, тъй като в отговора на исковата молба няма конкретно оспорване (а само общо такова) досежно тези вреди.

По отношение на останалите имуществени вреди, съдът намира, че същите са недоказани. Ищцата носи доказателствената тежест да установи, че имуществените вреди са настъпили. Това доказване следва да бъде пълно и главно. В случая показанията на св. Костова само индицират, че са налице вреди, но казаното от свидетеля е неконкретно. Съобщават се определени плащания с неяснота от кой и кога са били извършвани. Съответно общо се съобщават суми, които са заплащани, което не може да внесе яснота по пера какви имуществени вреди е претърпяла ищцата. Нещо повече – по отношение на част от твърдените вреди, то очевидно ако изобщо са налице извършени плащания, то от казаното от св. Костова се установява, че същите са извършени именно от нея, а не от ищцата, като липсват данни тези средства да са били дадени в заем, дарение или да са възстановени от ищцата. Отделно от това част от съобщенията от св. Костова обстоятелства – досежно медикаментите, също не са конкретни, а от самото заключение на комплексната САТЕ и СМЕ, вещото лице категорично сочи, че без конкретика и доказателства в тази насока не могат да се направят категорични изводи, какви медикаменти са употребявани, дали същите са адекватни за състоянието на страната, съответно в какви количества и дози са прилагани, за да се направи извод, че последните са били необходими, съответна каква е тяхната стойност. По аналогични съображения не могат да се приемат за доказани и разходите за рехабилитация – нито са представени доказателства, че такива действително са сторени, нито както изрично се сочи в частта СМЕ на заключението може да се направи извод за процедурите, какви, колко и пр. са били те, за да може да се остойностти труда на рехабилитатора или терапевта. Все в тази насока – при липсата на доказателства извън неясно посоченото от св. Костова, не може да се направи извод, че изобщо рехабилитация е проведена.

С оглед на горното, съдът намира, че с оглед неблагоприятните последици на доказателствената тежест, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

За пълнота по отношение на доказването, съдът намира че следва да се изясни, че по делото за част от обстоятелствата са налице само индиции (т. нар. доказателствени факти). Пълното доказване е онова, което води до несъмненост в извода за осъществяването или не на даден релевантен за спора факт или обстоятелство. Пълно доказване се изисква при главното и обратно доказване, за да постигнат своята цел, докато за насрещното доказване е достатъчно и само непълно доказване – при което се създава вероятност в съществуването или не на дадени факти и обстоятелства. Пълното доказване може да бъде осъществено, както чрез преки, така и чрез косвени доказателства. Преките доказателства пряко, непосредствено установяват обстоятелствата, отнасящи се към основния факт. Косвените доказателства дават указание за основния факт само косвено – т. нар. индиции или доказателствени факти. Те установяват странични обстоятелства, но преценени в съвкупност с другите, служат за установяване на основния факт. Във веригата от косвените доказателства се включват и онези факти, които косвено установяват други косвени доказателства, непосредствено свързани с основния факт. Всяко едно от доказателствените средства може да бъде източник било на косвено, било на пряко доказателство, като гражданският процес не въздига определени видове доказателствени средства (веществени, писмени, гласни, признания на страните и заключения на вещите лица) като по-значими или категорични в сравнени с други. Тоест, българският граждански процес не предвижда

предустановени или формални доказателства. Те се преценяват поотделно, но и в съвкупност на чл. 235 и чл. 12 от ГПК. Пълно доказване може да се осъществи и само при косвени доказателства, стига косвените доказателства да са несъмнено установени, достоверни и да са в такава връзка с другите обстоятелства, че да се установява без съмнение главният факт. Доказването е процес по установяване на истината относно фактите, релевантни за спорното право и предопределя правните изводи на съда. Когато доказването има за предмет факти, за които доказващият носи доказателствената тежест, то е главно. Главното доказване трябва винаги да е пълно, т.е. да създава сигурно убеждение у съда в истинността или неистинността на съответното твърдение. Доказването се осъществява с доказателствени средства. Последните са косвени, когато чрез тях се доказват релевантни факти, въз основа на които съдът може да направи логически извод за осъществяването на правнорелевантни факти. Последните са такива факти от обективната действителност, от доказването на които може да се заключи, че определен факт, предвиден в хипотезиса на приложимата правна норма, се е осъществил. За да се постигне чрез косвени доказателствени средства пълно доказване, е необходима такава система от доказателствени факти, която да създаде сигурност, че фактът, индициран чрез съвкупността на доказаните доказателствени факти, наистина се е осъществил.

В този смисъл, възможно е провеждането на доказване на спорният факт чрез косвени доказателства – т. нар. индиции, но за да съдът да приеме, че е налице пълно и главно доказване по индиции е необходимо да са ангажирани и да е изградена такава верига от косвени доказателства, която да не оставя съмнение и по безспорен начин да установява, че твърденият факт се е осъществил в обективната действителност – тоест, че за ищеца са настъпили твърдените имуществени вреди – в този смисъл в този смисъл **Решение № 61/01.03.2016 г. по гр. дело № 4578/2015 г. на IV-то гр. отд. на ВКС; решение № 226/12.07.2011 г. по гр. дело № 921/2010 г. на IV-то гр. отд. на ВКС, решение № 31/09.03.2012 г. по гр. дело № 502/2011 г. на III-то гр. отд. на ВКС и решение № 841/19.01.2010 г. по гр. дело № 3530/2008 г. на IV-то гр. отд. на ВКС**, с които е разяснено понятието „пълно доказване“ и как то се постига с косвени доказателства.

На следващо място по отношение обстоятелствата за които принципно са представени доказателства, че действително са сторени разходи за лечение, съдът намира, че претенциите са неоснователни по следните съображения:

По отношение на разходи по фактура № 5000018888/08.06.2020 г. за сумата от 60,00 лева с отразено основание „доплащане медицинско изделие“, с оглед заключението на комплексната САТЕ и СМЕ и с оглед уточненото от вещото лице Г. в о. с. з. от 06.04.2023 г., съдът счита, че не може да се направи категоричен извод в какво се изразяват сторените разходи, съответно да се направи извод за наличието на причинно-следствена връзка, тъй като не може да се направи извод за какво са сторени разходи и дали същите от медицинска гледна точка са били оправдани. Категорично вещото лице сочи вероятна хипотеза от практиката за какво може да е издадена фактурата, но изрично сочи, че не може да направи категоричен извод. В тази насока – вероятният, но не категоричен извод не води до пълно и главно доказване на спорния факт, поради което с оглед правилата на тежестта на доказване, съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

Настоящият съдебен състав счита, че макар плащанията по фактура № 0300599256/11.06.2020 г. за сумата от 800,00 лева с отразено основание „самостоятелна стая за денонощие“ и фактура № 0300631852/23.02.2021 г. за сумата от 100,00 лева с отразено основание „самостоятелна стая за денонощие“, да се установени, то не може да се направи извод, че тези разходи са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилия инцидент, респ. са били необходими с оглед проведеното лечение. По отношение фактурата от 23.02.2021 г., вещото лице в частта за СМЕ по заключението категорично сочи, че по делото няма данни

към тази дата за провеждано лечение, още по-малко защо е било необходимо да се извърши този разход. По отношение на фактурата от 11.06.2020 г., експертът категорично посочва, че: на 11.06.2020 г. ищцата е била изписана от КОТ, като е възможно във връзка с лечението ѝ да се е наложило ползването на самостоятелна стая, която се заплащала допълнително. Но това с оглед данните за уврежданията ѝ и самото лечение не е било задължителна част от лечението и в медицинските документи по делото няма данни за подобно предписание. Тоест, след като не е налице подобно предписание във връзка с проведеното лечение, може да се направи извод единствено, че самостоятелната стая не е била необходима с оглед провежданото лечение, а се касае за разход за т. нар. комфорт на пострадалото лице, което е сходно като хипотеза с т. нар. „луксозни подобрения“. Подобни разходи за самостоятелна стая, освен ако няма медицинска причина за това, не се дължат нито от делинквента, нито от застрахователя, които е приел да носи риска „Гражданска отговорност“. Това е разход, които излиза извън нормалното и житейски логичното при провеждането на лечение. Ако се вземе предвид адекватната теория за причинно-следствената връзка, то вредите трябва да са непосредствено причинени и да са адекватни на увреждането, респ. на необходимото за отстраняването на последиците от нарушения негативен интерес. Това означава обаче, че делинквента, респ. неговия застраховател дължат необходимото, за да може да се проведе адекватно и навременно лечение на увреденото лице, но не дължат разходи за комфорт на увреденото лице. Те са избор на пострадалия (когато не са по медицински предписания), което прекъсва прекия причинно-следствен процес, поради което същите следва да останат в тежест на лицето, което ги е сторило.

Неоснователно е възражението на ответника за съпричиняване. Противно на твърденията на ответника – както от казаното от св. В., така и от заключението на комплексната САТЕ и СМЕ се установява, че очевидно ищцата е била с колан. Нещо повече категорично вещото лице в частта АТЕ сочи, че лицето би изпаднало от автомобила, ако е било без предпазен колан. Тоест, възражението е не само недоказано, но практически твърденията на ответника са категорично оборени и то не при насрещно доказване, а при хипотеза на пълно и главни доказване, доколкото ответника не е ангажирал никакви доказателства в друга насока – арг. чл. 154, ал. 1 ГПК.

По отношение искът за заплащане на обезщетение в размер на законната лихва върху главницата по чл. 86, ал. 1 ЗЗД от 03.06.2020 г. (датата на настъпване на процесното ПТП) до окончателното плащане, следва да се изясни, че е налице различен правен режим между КЗ (отм.) и действащия КЗ. При действието на КЗ (отм.), по отношение на третото увредено лице, предявило иска по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.), респективно чл. 432 КЗ, застрахователят дължи законната лихва от деня на непозволеното увреждане, тъй като делинквентът дължи законна лихва при непозволено увреждане от момента на деликта, респ. откриването на дееца, когато той е бил неизвестен – арг. чл. 84, ал. 3 ЗЗД и чл. 223, ал. 2 КЗ (отм.). Разпоредбата на чл. 226, ал. 2 КЗ (отм.), която урежда отговорността на застрахователя пред третото лице, изключва възможността застрахователят да прави възражение на увреденото лице по прекия иск за неуведомяване по чл. 224, ал. 1 КЗ (отм.) и недължимост на лихвата до датата на съобщаване. Последицата от неизпълнението на задължението на застрахования да уведоми застрахователя е застрахователят с регресен иск да иска от застрахования заплата от него лихви за забава – в този смисъл **Решение № 217 от 20.12.2017 г. на ВКС по т. д. № 990 / 2017 г., II т.о., ТК; Решение № 107 от 1.09.2017 г. на ВКС по т. д. № 441 / 2016 г., I т.о., ТК; Решение № 105 от 13.07.2017 г. на ВКС по гр. д. № 60097 / 2016 г., I г.о., ГК; Решение № 126 от 29.05.2017 г. на ВКС по т. д. № 994 / 2016 г., II т.о., ТК; Решение № 24 от 23.03.2017 г. на ВКС по гр. д. № 60047 / 2016 г., III г.о., ГК; Решение № 6 / 28.01.2010 г. по т. д. № 705 / 2009, ВКС, ТК, II т.о.** При действието на КЗ изрично е регламентирано, че застрахователното покритие включва и лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ (арг. чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ), тоест застрахователят отговаря за лихвата за забава, когато застрахованият отговаря за тях пред увреденото лице, което в хипотезата на деликта

произтича от правилото на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. Въпреки това в чл. 429, ал. 3 КЗ е регламентирано, че лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 КЗ или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. С други думи, отговорността на прекия причинител за лихви, считано от датата на неправомерното увреждане съществува, но същата (по силата на самия кодекс) се поема от застрахователя от един **по-късен момент**, в който му е станало известно настъпването на застрахователното събитие. Тоест, не е налице законова възможност в тежест на застрахователя да се възложат и лихвите за времето от увреждането до уведомяването му за това. Именно в този смисъл е нормата на чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, според която в застрахователното обезщетение се включват само лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3. В ал. 3 са посочени две условия, ограничаващи размера на претенцията за лихви – първото е тя да не надхвърля рамките на застрахователната сума (лимита на отговорността) и второто условие е да се начисли от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. Този извод не може да бъде оборен от правилото на чл. 497 КЗ, във вр. чл. 496 от КЗ. Тези норми установяват отговорността на самия застраховател за плащане на законни лихви върху дължимо обезщетение, която отговорност е резултат от неговата собствена забава. Лихвата не е обусловена от поведението на делинквентна, нейният размер вече не е част от застрахователната сума (визирана в чл. 429 КЗ) и не може да бъде ограничаван от размера на последната. В смисъла на гореизложеното вж. **Решение № 50001 от 3.02.2023 г. на ВКС по т. д. № 2530/2021 г., I т. о., ТК.**

По делото е представено писмо (л. 15 в кориците на делото), като се установява, че ищцата е поканила ответника да ѝ заплати застрахователно обезщетение в размер на 6420,00 лева – за претърпени имуществени вреди, като се установява, че писмото е получено при ответника с вх. № 2727/07.07.2022 г.

В случая, обезщетението за забава в размер на законната лихва върху всяка от главниците се явява законната последица от иска – арг. чл. 84, ал. 3 ЗЗД, във вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД, поради което и с оглед изложеното претенцията следва да бъде уважена от 22.07.2022 г. до окончателното плащане, като за периода от 03.06.2020 г. до 22.07.2022 г., искът следва да бъде отхвърлен.

Неоснователно са съображенията на ответника, че била налице хипотеза на *moa creditoris* (забава на кредитора), тъй като в писмото си ищцата не била посочила банкова сметка. В правилото на чл. 380 КЗ е предвидено, че Лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция. Лицето е длъжно с предявяването на претенцията да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя, освен в случаите на възстановяване в натура. Застрахователят извършва плащането на застрахователното обезщетение по предоставената по ал. 1 банкова сметка независимо дали неговият размер е определен от застрахователя, или по съдебен ред. Промяната на банковата сметка обвързва застрахователя само след като той бъде изрично и писмено уведомен преди плащането, включително в хода на съдебен процес. Непредставянето на данни за банковата сметка от страна на лицето по ал. 1 има последиците на забава на кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва по чл. 409 КЗ.

При граматическото, систематичното и телеологическото тълкуване на правилото може да се направят два извода – формален и същностен. От формално гледище, препращането в чл. 380, ал. 3 КЗ е само досежно чл. 409 КЗ, който от своя страна препраща към чл. 405 КЗ, който касае прекия иск, но на страна по застраховката, а не на увреденото лице. Тоест, чисто формалния прочит нормата на чл. 380 КЗ, води до извод, че при исковите по чл. 432 КЗ правилото за забава на кредитора е неприложимо. На следващо място от същностна гледна точка може да се направи извод и че правилото на чл. 380 КЗ няма императивен характер. Очевидно правилото има за цел да забрани плащането на каса или в брой, но това не означава, че извън банковия превод няма други методи за плащане, които имат сигурен характер и при които се гарантира обезпечаването на необходими доказателства на кое лице и какви суми са преведени, вкл. с оглед осъществяването на застрахователен надзор от КФН. Такива методи напр. са пощенски запис, акредитив (който е абсолютна банкова сделка), плащане чрез дружество за електронни пари и т. н. Не може да се приеме за правно и житейски логично тълкуването на нормата на чл. 380 КЗ да бъде, че застрахователят плаща единствено чрез банков превод по банкова сметка. Няма общо нормативно изискване, че всеки един български гражданин трябва да има открита банкова сметка, нито че такава трябва да бъде открита, когато като увредено лице иска да получи застрахователно обезщетение от задължен застраховател трябва да открие банкова сметка. Отделен е въпросът, че принципно тъй като паричните задължения са носими, длъжникът – в случая и с оглед доказателствата, знае къде е кредиторът и може да плати. От гледна точка на гражданското право плащането в брой има погасителен ефект. Въпросът дали застрахователят ще носи административно-наказателна отговорност при подобна хипотеза има единствено административен характер и е ирелевантен за гражданското право.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което съобразно уважената част от исковите и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, следва да му се присъди сумата от 700,00 лева, представляващи деловодни разноски и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че действително е сторил такива, поради което и на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП следва да му се присъди сумата от 430,09 лева, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

За пълнота трябва да се посочи, че в случая не може да се присъди адвокатско възнаграждение, както е претендирано при условията на чл. 38 ЗАдв. От една страна са налице доказателства, че действително е налице заплатено адвокатско възнаграждение, а от друга страна липсват доказателства за сключен договор за предоставяне на правна помощ при условията на чл. 38 ЗАдв., във вр. чл. 36 ЗАдв. – за което трябва да е налице и изрично посочена при коя от хипотезите е предоставена безплатната правна помощ.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „ДБЖЗ“ АД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. С., бул. „Г. М.“ № 1 **да заплати на** В. А. П., ЕГН:, с адрес: гр. С.,, на основание чл. 432 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД, **сумата от 2880,00 лева,**

представляващи имуществени вреди за заплатени разходи за лечение, като общ сбор от сумите по фактура № 7000035282/10.06.2020 г. за сумата от 2184,00 лева с отразено основание „анатомична дясна хук плака за ключица с брой 5 дупки с комплект винтове“, фактура от 23.06.2020 г. с отразено основание „медицинско транспорт от с. Цръклево до гр. С. и с. Цръклево“ за сумата от 200,00 лева, по фактура от 12.06.2020 г. с отразено основание „медицинско транспорт до с. Цръклево“ за сумата от 100,00 лева и по фактура № 0300631851/23.02.2021 г. за сумата от 396,00 лева с отразено основание „избор на екип – средни оперативни процедури“, които вреди са в причинно-следствена връзка с ПТП от 03.06.2020 г., като около 12:00 ч., лек автомобил „Фолксваген Пасат ЦЦ“, рег. № СА РТ се движи по бул. „Ботевградско шосе“, с посока от Околовръстен път към ул. „Витиня“ и на връзката със „Северна скоростна тангента, превозното средство се обръща извън платното за движение, като към момента на ПТП-то гражданската отговорност на водача е била покрито застрахователен риск по застрахователна полица № BG/30/120000327908 с периода на застрахователно покритие от 27.01.2020 г. до 26.01.2021 г., **ведно** със законната лихва от 07.07.2022 г. до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска главницата за застрахователно обезщетение за имуществени вреди – разходи за лечение **за сумата над 2880,00 лева до пълния предявен размер от 6420,00 лева**, както и иска за мораторна лихва за периода от 03.06.2020 г. до 06.07.2022 г.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК ЗАД „ДБЖЗ“ АД, ЕИК: **да заплати на В. А. П., ЕГН: *******, сумата от **700,00 лева**, представляващи деловодни разноски и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3, във вр. ал. 8 ГПК, във вр. чл. 37 ЗПр.Пом., във вр. чл. 25, ал. 1 НЗПП В. А. П., ЕГН: ***** **да заплати на ЗАД „ДБЖЗ“ АД, ЕИК:**, сумата от **430,09 лева**, представляващи деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд с въззивна жалба.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____